ELEANOR SHARPSTON
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2007. január 25. [1]

1. A Finanzgericht (District Tax Court, Düsseldorf, Németország) által feltett előzetes döntéshozatali kérdés azon használt ruhák tényleges vámhelyzetére vonatkozik, amelyeket az Euro Tex Textilverwertung GmbH (a továbbiakban: Euro Tex) gyűjtött, válogatott és csomagolt Németországban, és küldött Lengyelországba, mielőtt Lengyelország az Európai Unió tagjává vált. Ezen ruhák vámhelyzetét az egyrészről az Európai Közösségek és annak tagállamai, másrészről a Lengyel Köztársaság közötti társulásról szóló, módosított európai megállapodás (a továbbiakban: társulási megállapodás) rendezte. [2] Azon kérdés, hogy az ilyen ruhákat a „Közösségből származókként" kelle osztályozni, és így a társulási megállapodás alapján részesülnek-e vámkedvezményben, attól függ, hogy a válogatásukat e megállapodás 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében „kielégítően megmunkáltnak vagy feldolgozottnak", vagy inkább a 4. sz. Jegyzőkönyv (a továbbiakban: 4. sz. Jegyzőkönyv) 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében az „egyszerű [...] összeállítási műveletek (ideértve az árucikkek készleteinek kiszerelését)" fogalma alá tartozónak kell-e tekinteni.

A vonatkozó jogszabályok

A társulási megállapodás

2. A társulási megállapodás 10. cikke előírja a Közösségből származó termékek lengyelországi behozatalára vonatkozó vámok eltörlését vagy fokozatos csökkentését.

3. A 34. cikk kimondja, hogy a 4. sz. Jegyzőkönyv határozza meg az ilyen vámkedvezmények alkalamazására vonatkozó származási szabályokat.

1 – Eredeti nyelv: angol.

2 – Egyrészről az Európai Közösségek és annak tagállamai, másrészről a Lengyel Köztársaság közötti társulásról szóló, 1997. június 30-i 1/97 (97/539/ESZAK, EK, Euratom) társulási tanácsi határozattal (HL 1997. L 221., 1. o.) módosított 1991. december 16-án Brüsszelben aláírt európai megállapodás (HL 1993. L 348., 2. o.).

4. A 4. sz. Jegyzőkönyv 1. cikke a következőképp rendelkezik:

„E jegyzőkönyv alkalmazásában:

a) »előállítás«: mindenfajta megmunkálás vagy feldolgozás, beleértve az összeszerelést vagy a sajátos műveleteket is;

b) »anyag«: a termék előállítása során felhasznált valamennyi összetevő, nyersanyag, alkotóelem vagy alkatrész stb.;

[...]"

5. A 2. cikk (1) bekezdése előírja:

„A Megállapodás végrehajtása céljából a következő termékeket kell a Közösségből származónak tekinteni:

a) az e jegyzőkönyv 5. cikke értelmében teljes egészében a Közösségben előállított termékeket;

b) a Közösségben előállított termékeket, amelyek olyan anyagokat tartalmaznak, amelyeket nem teljes egészében ott állítottak elő, feltéve hogy azok az e jegyzőkönyv 6. cikke értelmében kielégítő megmunkáláson vagy feldolgozáson mentek keresztül a Közösségben;

[...]"

6. A 6. cikk kimondja:

„(1) A 2. cikk alkalmazásában a nem teljesen előállított termékeket kielégítően megmunkáltnak vagy feldolgozottnak kell tekinteni, ha teljesülnek a II. mellékletben szereplő jegyzékben foglalt feltételek.

[...]

(3) Az (1) [...] bekezdést a 7. cikkben foglaltak kivételével kell alkalmazni."

7. A 7. cikk kimondja:

(1) A (2) bekezdés sérelme nélkül a származó termék helyzet megszerzéséhez a következő műveleteket nem kielégítő megmunkálási vagy feldolgozási műveleteknek kell tekinteni, függetlenül attól, hogy a 6. cikk követelményei teljesültek-e, vagy sem:

[...]

b) egyszerű poreltávolítási, rostálási, válogatási, osztályozási, összeállítási (ideértve az árucikkek készleteinek kiszerelését), mosási, festési, darabolási műveletek;

[...]

f) az alkatrészek egyszerű összeállítása teljes termékké;

g) az a)–f) pontban meghatározott két vagy több művelet kombinációja;

[...]

(2) Minden műveletet, amelyet egy adott terméken a Közösségben vagy Lengyelországban végeztek el, együttesen figyelembe kell venni annak megállapításakor, hogy a terméken elvégzett megmunkálás vagy feldolgozás az (1) bekezdés szerint nem megfelelőnek tekintendő-e."

8. A 4. sz. Jegyzőkönyv II. melléklete „A nem származó anyagokon az előállított termék származó helyzetének elérése érdekében elvégzendő megmunkálások vagy feldolgozások listája" címet viseli. Három oszlopból álló táblázatot tartalmaz: „HR vámtarifaszám" [3] „Termékleírás" és „A nem származó anyagokon elvégzett megmunkálás vagy feldolgozás, amely származó helyzetet keletkeztet". „A korábbi 63. Árucsoport" HR vámtarifaszám és a „Más [4] készáru textilanyagból; készletek; használt ruha és egyéb használt textiláru; rongy [...]" termékleírás előtt a táblázatban a következő szerepel: „Olyan előállítás, amelyben a felhasznált anyagok a terméktől eltérő vámtarifaszám alá vannak besorolva".

3 – Az összehangolt áruleíró és kódrendszerről szóló nemzetközi egyezmény által szabályozott nómenklatúra, közismerten HR-Nómenklatúra a Vámigazgatások világszervezete által igazgatott nemzetközi, többcélú nónemklatúra.

4 – Feltehetően más, mint a két előző HR-árucsoport által lefedett ruházati cikkek.

9. Magában a HR Nómenklatúrában a 63. Árucsoport („Más készáru textilanyagból; készletek; használt ruha és egyéb használt textiláru; rongy") a 6309. vtsz. alatt magában foglalja a „használt ruhát és egyéb használt árut". A 63. Árucsoport 3. Megjegyzése [5] megállapítja: „[a] cikkek csak akkor sorolhatók be e vtsz. alá, ha [...] észrevehetően viselt[ek], és ömlesztve, bálákban, zsákokban vagy hasonló csomagolásban [mutatják be azokat]".

A Kiotói Egyezmény

10. A vámeljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló nemzetközi egyezményt (a továbbiakban: Kiotói Egyezmény vagy Egyezmény) eredetileg 1974-ben fogadták el. [6]

11. Az Európai Közösség részes fél a Kiotói Egyezményben.

12. Az Egyezmény 2. cikke kimondja, hogy a Szerződő Felek „vállalják a vámeljárások egyszerűsítésének és összehangolásának előmozdítását, és ennek érdekében a jelen Egyezmény által előírt keretek között igazodnak az Egyezmény mellékleteiben szereplő kötelező rendelkezésekhez és az ajánlott gyakorlathoz".

13. Az Egyezmény D.1. mellékletét, a származás szabályairól szóló mellékletet a 77/415/EK tanácsi határozattal fogadta el a Közösség. [7] A Bíróság hivatkozott a D.1. mellékletre, amikor a származás szabályait értelmezte a Közösségi jogban. [8]

14. A D.1. melléklet 3. Kötelező rendelkezése [9] kimondja, hogy ha két vagy több ország vesz részt az áruk előállításában, az áruk származását a lényeges megmunkálás kritériuma alapján állapítják, amely szerint „a származást meghatározzák azáltal, hogy azt az országot tekintik származási országnak, melyben az áru alapvető jellegének meghatározásához elegendőnek tekintett utolsó

5 – A Bíróság megállapította, hogy a Harmonizált Rendszer Bizottsága által kidolgozott magyarázó megjegyzések fontos eligazítást nyújtanak az egyes vámtarifaszámok tartalmának értelmezéséhez, mindazonáltal nem rendelkeznek kötelező hatállyal (lásd a C-106/94. és C-139/94. sz., Colin és Dupré egyesített ügyekben 1995. december 14-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-4759. o.] 21. pontját..

6 – A Kiotói Egyezményt 1999 júniusában felülvizsgálták. A felülvizsgált egyezmény 2006 februárjában lépett hatályba. Az Egyezmény ezen indítványban idézett rendelkezései a releváns időszakban alkalmazandó eredeti szövegből vannak.

7 – A vámeljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló nemzetközi egyezmény néhány mellékletének a Közösség nevében történő elfogadásáról szóló, 1977. június 3-i tanácsi határozat (HL 1977. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 1. kötet, 119. o.). Az elfogadás nem terjedt ki a 7. és 8. Kötelező rendelkezésre és a 10. Ajánlott gyakorlatra, amelyek egyikéről sincs szó azonban a jelen esetben.

8 – C-26/88. sz., Brother International ügyben hozott ítélet (EBHT 1989., I-4253. o.) 15–21. pontja.

9 – A Kiotói Egyezmény 4. cikke megállapítja, hogy a kötelező rendelkezések „olyan rendelkezések, amelyek általános alkalmazása elismerten szükséges a vámeljárások és a gyakorlat egyszerűsítésének és összehangolásának eléréséhez".

alapvető gyártási vagy feldolgozási műveletet elvégezték" (a D.1. melléklet (c) fogalommeghatározása).

b) a tarifális besorolási vámtarifaszám változatlanul maradása ellenére alapvetőnek tekintett előállítási vagy feldolgozási folyamat.

15. A 3. Kötelező rendelkezés 1. Megjegyzése [10] megállapítja, hogy a gyakorlatban a lényeges megmunkálás kritériumát ki lehet fejezni egy adott nómenklatúrában a tarifaszám megváltoztatását igénylő szabály, a kivételek listájával, és/vagy gyártási vagy feldolgozási műveletek listájával, melyek vagy megjelölik, vagy nem jelölik meg az áru esetében a származási országot, melyben az adott műveleteket végrehajtották, és/vagy az érték szerinti százalékos szabállyal, ahol vagy a felhasznált anyagok százalékos értéke vagy a hozzáadott érték százaléka elér egy meghatározott szintet.

Az a) és b) pontokban említett feltételek vonatkozhatnak a terméken elvégzett kezelés típusára vagy az érték szerinti százalékos arány szabályára."

17. A D.1. melléklet 6. Kötelező rendelkezése megállapítja:

16. A 3. Kötelező rendelkezéshez fűzött 2. Megjegyzés:

„Azokat a műveleteket, amelyek nem vagy csak kismértékben járulnak hozzá az áru alapvető jellemzőihez vagy tulajdonságaihoz, különösen az alább felsoroltakkal kapcsolatosakat nem tekintik lényeges megmunkálásnak vagy feldolgozásnak:

„A kivételek listája tartalmazhatja a következőket:

a) tarifális besorolási vámtarifaszám megváltozása ellenére nem vagy csak bizonyos feltételek mellett alapvetőnek tekintett előállítási vagy feldolgozási folyamat;

a) az áru szállítása vagy tárolása közben a minőség megőrzése szempontjából szükséges műveletek;

b) az áruk csomagolását vagy eladhatóságát javító vagy azokat szállításra előké-

10 – A 4. cikk megállapítja, hogy a megjegyzések „az érintett [...] kötelező rendelkezés alkalmazása során követendő néhány lehetséges lépést jelölnek meg".

szítő műveletek, például a rakomány megbontása, a csomagok csoportosítása, válogatás és összeállítás, újracsomagolás;

c) egyszerű összeszerelési műveletek;

d) különböző származású áruk összekeverése, feltéve hogy a művelet eredményeképpen létrejövő termék jellemzői nem különböznek alapvetően az összekevert termékek jellemzőitől."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatali kérdés Bíróság elé terjesztése

18. Az Euro Tex hitelesített hulladék ártalmatlanító létesítményt működtetett Németországban használt ruhák és textilek gyűjtésére, szállítására, tárolására és feldolgozására.

19. A jelen esetben azon eljárásról van szó, amellyel az Euro Tex kiválogatta az árukat. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés a következőképpen mutatja be ezen eljárást.

20. Az első szakasz az összegyűjtött árukról minden hulladék eltávolításából, valamint használható és használhatatlan tételekre való szétválasztásából állt. A használhatatlan ruhákat tovább válogatták, ameddig más módon újrahasznosíthatók voltak (cérna készítésére, törlőruha készítésre, foltok készítésére).

21. A második szakasz az áruk ruhákra, cipőkre, törlőruhákra és újrahasznosítható anyagokra, háztartási textilekre, női, férfi- és gyermekruhákra való további szétválogatásából állt.

22. A harmadik szakasz részletesebb összeállításból állt: [11] a ruhákat és kiegészítőket az anyag minősége és a vásárlói kívánalmaknak megfelelő további szempontok alapján több mint 80 különböző kategóriára válogatták szét. [12]

11 – Az angol „to match" igét és ragozott formáit használtam, ahol az előzetes döntéshozatalra utaló végzés a német „sortieren" igét és annak ragozott formáit használja. E szóhasználat megfelel a 4. sz. Jegyzőkönyv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában az ötödik típusú művelet leírására használt kifejezésnek (a szitálást vagy rostálást egy műveletnek számolva) („matching" vagy „Sortieren"). A negyedik típusú műveletet – „sorting" angolul és „Assondern" németül – csak röviden említi a kérdést előterjesztő bíróság, és nem tárgya az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésnek.

12 – Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés példaként 37 női ruha kategóriából álló listát ad meg. E kategóriák olyan általános tételeket tartalmaznak, mint a ruhák, szoknyák, nadrágok és blúzok, amelyek további alkategóriákra vannak osztva (elsősorban az anyaguk alapján), kiegészítő kategóriákkal együtt, mint az alsóneműk, harisnyatartók, selyemkendők, bikinik, ballonkabátok és bundák.

23. Az Euro Tex 6–8 főt alkalmazott a minden esetben kézzel végzett összeállítás elvégzésére. Az alkalmazottaktól azt kérték, hogy mindenekelőtt a különösen divatos, a vásárlók kategóriáinak megfelelően osztályozott árucikkeket keressék. A jelenkezőket egy–négy hétig képezték. Állandó állást csak akkor kaptak, ha fel tudták ismerni a divattendenciákat.

25. Az Euro Tex és a Bizottság írásbeli észrevételeket terjesztettek elő. Mivel a felek nem kérték, nem is tartottak tárgyalást.

Értékelés

24. 1998-ban és 1999-ben az Euro Tex zsákokba csomagolt, osztályozott textileket küldött lengyelországi kiskereskedőknek. Vita merült fel az alperes adóhatósággal az áruk származását illetően. Az Euro Tex (nem meglepően) képtelen volt bármilyen bizonyítékkal szolgálni e származásra vonatkozóan. Azzal érvelt, hogy a műveletei elegendőek voltak ahhoz, hogy az árucikkeknek közösségi származást tulajdonítsanak. Az ügy a Finanzgericht Düsseldorftól érkezett, amely előzetes döntéshozatalra a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Meghaladják-e a végzésben közelebbről meghatározott osztályozó műveletek a [társulási megállapodás] 4. sz. Jegyzőkönyv[e] 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt egyszerű osztályozó műveleteket?"

26. A kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy az Euro Tex által azon leselejtezett ruhákon elvégzett műveletek, amelyekről nem mutatható ki, hogy teljes egészében a Közösségből származnak, elegendőek-e ahhoz, hogy a késztermékeknek, vagyis a válogatott és osztályozott ruháknak, közösségi származást tulajdonítsanak.

27. A 4. sz. Jegyzőkönyv 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy azon termékeket, amelyeket nem teljes egészében a Közösségben állítottak elő, a Közösségből származó termékeknek kell tekinteni, feltéve hogy azok az e jegyzőkönyv 6. cikke értelmében *kielégítő megmunkáláson vagy feldolgozáson* mentek keresztül a Közösségben. A 6. cikk (1) bekezdésének első albekezdése úgy rendelkezik, hogy a „kielégítően megmunkáltság" feltételei a II. mellékletben találhatóak.

28. A II. melléklet úgy rendelkezik, hogy a HR-Nómenklatúra 63. Árucsoportja – amely magában foglalja a szóban forgó árucikkeket – alá tartozó használt árucikkekre vonatkozóan a származási helyzetet keletkeztető megmunkálás vagy feldolgozás bármilyen előállítás, amelyben minden felhasznált anyag a terméktől eltérő vámtarifaszám alá van besorolva. A 4. sz. Jegyzőkönyv 1. cikkének a) pontja úgy határozza meg az „előállítást", „mint mindenfajta megmunkálás vagy feldolgozás, beleértve az összeszerelést vagy a sajátos műveleteket is".

29. A jelen ügyben szóban forgó használt árucikkek a releváns időszakban – nevezetesen amikor a felperes exportálta azokat, és azután az Euro Tex válogatta és osztályozta őket – a HR-Nómenklatúra 6309. fejezete alá tartoztak: használt ruha és egyéb használt áru, amely észrevehetően viselt, és amelyet ömlesztve, bálákban, zsákokban vagy hasonló csomagolásban mutatnak be. A 4. sz. Jegyzőkönyv 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint ezért csak akkor tulajdonítható nekik közösségi származás, ha a felperes műveleteiben használt minden anyag a 6309.-tól eltérő fejezet alá tartozik.

30. A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, és úgy tűnik, a felek is egyetértenek abban, hogy: habár azon anyagok használt ruhák, de nem bálákba, zsákokba vagy hasonló csomagolásba csomagolták azokat, mielőtt alávetették volna az Euro Tex műveleteinek, és ezért nem tartoznak a 6309. fejezet alá.

31. A kérdést előterjesztő bíróság szintén úgy véli, hogy az Euro Tex műveletei a 4. sz. Jegyzőkönyv 1. cikke a) pontjában szereplő „előállítás" tág fogalma – nevezetesen *mindenfajta* megmunkálás vagy feldolgozás, beleértve a sajátos műveleteket is – alá tartoznak.

32. Habár az exportált használt árucikkek így *prima facie* eleget tesznek a 4. sz. Jegyzőkönyv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti származó helyzet eléréséhez szükséges követelményeknek, a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontja arról úgy rendelkezik, hogy bizonyos műveletek, beleértve „az egyszerű [...] válogatási [és/vagy [13]] [összeállítási] (ideértve az árucikkek készleteinek kiszerelését) műveletek" révén történő megmunkálást vagy feldolgozást, nem kielégítőek e jogállás biztosításához. A 6. cikk (3) bekezdése alapján egyértelmű, hogy a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontja lerontja a 6. cikk (1) bekezdésének hatályát. Így, ha az Euro Tex műveletei a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontja alá tartoznak, a válogatott és osztályozott használt ruhák nem tekinthetők a Közösségből származónak.

33. Úgy tűnik, a kérdést előterjesztő bíróság elfogadja, hogy az Euro Tex által elvégzett

13 – A 7. cikk (1) bekezdésének (g) pontja úgy rendelkezik, hogy a b) pontban meghatározott két vagy több művelet kombinációja nem elegendő a származó termékek helyzet keletkeztetéséhez.

válogatási műveletek (feltehetően a fenti 20. és 21. pontban bemutatott első és második szakaszban) „egyszerű" válogatási műveleteket jelentenek a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében . Nincs arra utalás, hogy a felek vitatnák ezen álláspontot. Az exportált árucikkek vámjogi helyzetét ezért az határozza meg, hogy az Euro Tex által a harmadik szakaszban elvégzett összeállítás is e rendelkezés hatálya alá tartozik-e. Lényegében ez az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés.

34. Az Euro Tex azt állítja, hogy az összeállítási műveletei nem „a 7. cikk (1) bekezdése b) pontjának értelmében vett egyszerű [...] összeállítási műveletek". A Bizottság ellentétes álláspont van.

35. Amint a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, a 7. cikk (1) bekezdése b) pontja angol változatának [14] szó szerinti értelmezése azt sugallja, hogy az e rendelkezésben felsorolt minden művelet szükségszerűen a hatálya alá tartozó „egyszerű művelet". [15] A többi nyelvi változat [16] azonban egyaránt jelentheti azt is, hogy a felsorolt műveletek közül csak a valóban egyszerűek, és nem összetettek tartoznak a hatálya alá. [17]

36. A Bizottság az előbbi értelmezés mellett érvel. Azt állítja, hogy nincs különbség a 7. cikk (1) bekezdése b) pontjában említett „egyszerű összeállítási műveletek" és az összetettebb összeállítási műveletek között. Az „összeállítási (ideértve az árucikkek készleteinek kiszerelését) műveleteket" más tevékenységek, vagyis a poreltávolítási, szitálási vagy rostálási, válogatási, összeállítási,

14 – Valamint a svéd („Enkel behandling bestående i [...] hoppassning [...]") és a dán („eenvoudige verrichingen zoals [...] assorteren [...]").

15 – A 7. cikk a 4. sz. Jegyzőkönyv több olyan rendelkezése között található, amelyeket 2001. január 1-jei hatállyal felváltott az EU–Lengyelország Társulási Tanácsnak a Lengyelországgal való Európai Megállapodás „származó termékek" fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. sz. Jegyzőkönyvét módosító, 2000. december 29-i 4/2000 határozata (HL 2001. L 19., 29. o.). A 7. cikk (1) bekezdésének j) pontja, amely részben felváltja a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontját ezentúl nem az „egyszerű műveletekre" vonatkozik, hanem csak a „szitálási, rostálási, válogatási, összeállítási, méret szerinti összeállítási (ideértve az árucikkek készleteinek kiszerelését)" műveleteket fedi le. Míg a módosító határozat preambuluma azt állítja, hogy néhány „technikai módosítás történik a szöveg különböző nyelvi változatai közötti eltérések korrigálása érdekében" ((1) preambulumbekezdés), azt is megjegyzi, hogy a nem kielégítő megmunkálás vagy feldolgozás listáját „módosítani kell a helyes értelmezés biztosítása érdekében, és hogy figyelembe vegyék az e lista által korábban lefedett néhány művelet felvételének szükségességét ((2) preambulumbekezdés). A 4/2000 határozat ezért nem támasztja alá egyértelműen a 7. cikk (1) bekezdése b) pontjának egyik értelmezését sem.

16 – Csak azon nyelveket vettem figyelembe, amelyek hivatalos nyelvek voltak, amikor a Társulási Megállapodás 4. sz. Jegyzőkönyvét felváltó, a jelen esetben szóban forgó (a 2. lábjegyzetben hivatkozott) 1/97 határozatot aláírták, azaz 1997. június 30-án.

17 – Például a francia „les opérations simples de dépoussiérage, de criblage, de triage, de classement, d'assortiment" (y compris la composition de jeux de marchandises), de lavage, de peinture, de découpage" és a német „einfaches Entstauben, Sieben, Aussondern, Einordnen, Sortieren (einschließlich des Zusammenstellens von Sortimenten), Waschen, Anstreichen, Zerschneiden".

mosási, festési és feldarabolási műveletek mellett említik. Az „egyszerű" melléknév hozzátoldása is pusztán magyarázó jellegű. Aláásná a jogbiztonságot, ha a hatóságoknak különbséget kellene tenniük az egyszerű és összetett poreltávolítási, szitálási vagy rostálási, válogatási, összeállítási stb. műveletek között. Minden ilyen tevékenység inkább egyszerűnek tekintendő, és ezért nem keletkeztetik a származó termék jogállását.

37. Nem értek egyet.

38. A jogbiztonságra tekintettel a 4. sz. Jegyzőkönyv 7. cikke (1) bekezdésének egyéb albekezdései is az egyszerű műveletekre korlátozódnak, és ezért úgy tűnik, megkövetelik, hogy a hatóságok különbséget tegyenek az egyszerű és összetett műveletek között. A 7. cikk (1) bekezdése c) pontjának ii) alpontja például az „egyszerű palackozás-[ra], üvegekbe, zsákokba, ládákba, dobozokba helyezés[re], rakodólapokon vagy táblákon való rögzítés[re] stb., és minden más egyszerű csomagolási műveletre" vonatkozik. A 7. cikk (1) bekezdésének e) pontja „termékek egyszerű vegyítésére" vonatkozik, és a 7. cikk (1) bekezdésének f) pontja „az alkatrészek teljes termékké [való] egyszerű összeállítás [ár]a vonatkozik". Semmi okot nem látok arra, hogy ne kövessük azt, ami e rendelkezés számomra természetesebb jelentésének tűnik a releváns nyelvek többségén, abban az értelemben, hogy az ott felsorolt műveletek közül csak azokat fedi le, amelyek ténylegesen „egyszerűek".

39. A 7. cikk (1) bekezdése b) pontjának e szűkebb értelmezése egyébként összhangban van a 6. cikk (1) bekezdésében a főszabály alóli kivételnek minősülő helyzetével, amely szerint a nem teljesen a Közösségben előállított termékeket kielégítően megmunkáltnak vagy feldolgozottnak kell tekinteni, ha teljesülnek a II. mellékletben szereplő jegyzékben foglalt feltételek.

40. A jelen esetben e feltétel az, hogy minden felhasznált anyag más fejezet alá tartozik, mint a megmunkált vagy feldolgozott termék. Egyértelmű, hogy e feltétel teljesült. A fentiekből következik, hogy az, hogy a szóban forgó összeállítási műveletek származó termék jogállását keletkeztetik-e, attól függ, hogy egyszerűek vagy összetettek. Az utóbbi esetben a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontja alá tartoznak, és nem biztosítják a származó termék jogállását.

41. A Kiotói Egyezmény iránymutatásokat ad arra, hogy hol kell meghúzni a választóvonalat az egyszerű és összetett összeállítási műveletek között.

42. A D.1. melléklet 3. Kötelező rendelkezéséből és c) fogalommeghatározásából következik, hogy amikor egynél több ország vesz

részt az áruk előállításában, a vám szempontjából az áruk származása attól függ, hogy hol végezték el az *„áru alapvető jellemzőjének megadásához elegendőnek tartott* utolsó lényeges megmunkálást vagy feldolgozást". [18]

43. A D.1. melléklet 6. Kötelező rendelkezéséből következik, hogy a „lényeges megmunkálás vagy feldolgozás" nem foglalja magában azokat a műveleteket, *„amelyek nem vagy csak kismértékben járulnak hozzá az áru alapvető jellemzőihez vagy tulajdonságaihoz"* [19].

44. Az ilyen műveletekre a 6. Kötelező rendelkezésben adott példák magukban foglalják a „b) az áruk csomagolását vagy eladhatóságát javító vagy azokat szállításra előkészítő műveletek[et], például a rakomány megbontása, a csomagok csoportosítása, válogatás és összeállítás, újracsomagolás" és a „d) különböző származású áruk összekeverés[ét], feltéve hogy a művelet eredményeképpen létrejövő termék jellemzői nem különböznek alapvetően az összekevert termékek jellemzőitől".

18 – Kiemelés tőlem.

19 – Kiemelés tőlem.

45. E példák egyike sem írja elő, hogy az érintett műveleteknek egyszerűeknek kell lenniük, hogy a fogalommeghatározás alá tartozzanak. Mivel azonban egy általános rendelkezésre példaként szerepel, e rendelkezésre vonatkozóan kell őket értelmezni. Ezért az számít, hogy a műveletek nemcsak kismértékben járulnak-e hozzá az áru alapvető jellemzőihez vagy tulajdonságaihoz.

46. A nemzeti bíróság feladata a tények alapján eldönteni, hogy ez a jelen esetben így van-e. Ha a szóban forgó összeállítási műveletek nemcsak kismértékben járulnak hozzá a keletkező áru – vagyis a válogatott és osztályozott ruhák – alapvető jellemzőihez vagy tulajdonságaihoz, nem tartoznak a d) példa, vagyis általánosabban a D.1. melléklet 6. Kötelező rendelkezés alá, és ezért a 7. cikk (1) bekezdése b) pontjának értelmében nem minősülnek egyszerű műveleteknek.

47. Ha azonban – amint azt az előzetes döntéshozatalra utaló végzés is sugallja – az összeállítás eredményeként például ugyanazon kategória minden tételét (például selyeming, gyapjúblúz vagy farmer) összecso-

magolják, nem látok alapot arra, hogy e műveletet úgy tekintsék, mint amely hozzájárul a keletkező termék alapvető jellemzőihez vagy tulajdonságaihoz, mivel ugyanazok maradnak, mint az eredeti leselejtezett áruk alapvető jellemzői vagy tulajdonságai.

48. Egyértelműen a nemzeti bíróság tudja leginkább értékelni az Euro Tex azon kifogását,[20] amely szerint a műveletei nem egyszerű összeállítási műveletek a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében, mivel az újrahasznosítás magában foglalja a különböző kategóriákba történő válogatást. Az „egyszerű [...] összeállítási műveletnek" teljesen eltérő a jelentése, amint az kitűnik az e rendelkezésben foglalt felsorolásból „ideértve az árucikkek készleteinek kiszerelését (Zusammenstellen)", amely nem kíván meg semmilyen képességet a kéknek a kékkel való párosításához, stb. Az Euro Tex azt állítja, hogy a válogatási műveletei ezzel ellentétben maguk után vonják a szövet, a minőség és az összetétel (Zusammensetzung) alapján való különbségtétel képességét, valamint megkövetelik a divattendenciák – amelyhez képzés szükséges –, a különböző országok speciális igényeinek és a szövet minőségének az ismereteit.

49. Mint a tények egyedüli megítélőjének, a nemzeti bíróságnak kell eldöntenie, hogy az Euro Tex sikeresen bizonyította-e, hogy az alkalmazottai által elvégzett összeállítási műveletek inkább összetettek, mint egyszerűek.

50. Végül szeretném röviden érinteni a hozzáadott érték kérdését.

51. A kérdést előterjesztő bíróság azt állítja, hogy csak az Euro Tex feldolgozásának köszönhető, hogy az általa összegyűjtött, akkoriban értékkel nem bíró árucikkek egyáltalán értékre (kilogrammonként körülbelül 0,70 DM és 1,00 DM, azaz 0,36 EUR és 0,51 EUR között) tettek szert. A kérdést előterjesztő bíróság nézőpontja szerint azon

20 – Nem vettem figyelembe az Euro Tex másik három kifogását, mivel azok olyan kérdéseket vetnek fel, amelyek nem relevánsak a 4. sz. Jegyzőkönyv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján, amely az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés egyedüli tárgya. (Azon kifogások lényegében arra vonatkoznak, hogy a használt ruhák (i) a Közösségből származtak, *mielőtt* a műveleteknek alávetették volna őket, az új és a használt ruhák közötti vámtarifaszám változás következtében; (ii) közösségi jogi értelemben vett „hulladékok", mivel a származásuk a leselejtező személytől és a lakóhelye szerinti országtól függ; és/vagy (iii) „[a Közösségben gyűjtött] használt árucikkek csak a nyersanyagok visszanyerésére [...] vagy hulladékként való hasznosítására vonatkoznak, amelyeket a 4. sz. Jegyzőkönyv 5. cikke (1) bekezdésének h) pontja alapján teljes egészében a Közösségben előállítottnak kell tekinteni.)

tény, hogy az Euro Tex összeállítása és válogatása értéket adott a használt ruháknak, megerősítette, hogy azon műveletek jelentették a végső előállítási szakaszt.

52. A „végső előállítási szakasz" kritérium a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatából [21] ered, amely a származási jogállásra vonatkozó általános közösségi jogszabályokat érinti. [22] Egyetértek a Bizottsággal, hogy ezen ítélkezési gyakorlatából nem közvetlenül releváns a jelen esettel összefüggésben. A D.1. melléklet 3. Kötelező rendelkezésének a Kiotói Egyezményre való hatása abban áll, hogy a szerződő felek az áru származásának meghatározásához a lényeges megmunkálás kritériumát kifejezhetik a tarifaszám megváltoztatását igénylő szabállyal és/vagy gyártási vagy feldolgozási műveletek listájával, melyek vagy megjelölik, vagy nem jelölik meg a származást, és/vagy az érték szerinti százalékos szabállyal. A kivételek listáján említett műveletek vonatkozhatnak a terméken elvégzett kezelés típusára vagy az érték szerinti százalékos arány szabályára. A használt ruhák esetében a Közösség a 4. sz. Jegyzőkönyvben azt választotta, hogy a lényeges megmunkálás kritériumát kifejezhetik a tarifaszám megváltoztatását igénylő általános szabállyal (a 6. cikk (1) bekezdése és a II. melléklet), amely a származást meg nem jelölő gyártási vagy feldolgozási műveletek listája alá tartozik. A Közösség nem választotta azt, hogy a kritériumot az érték szerinti százalékos arány szabályával fejezze ki. A helyzet más volt a hivatkozott ítélkezési gyakorlatban, amely olyan jogszabály értelmezésére vonatkozott, [23] amely e három szabály egyikét sem írta elő. Bár a hozzáadott érték kritériuma is egyértelműen ésszerű választás lenne, a jelen esetben a közösségi jogalkotó nem emellett döntött, és ezért nem szükséges e kritériumot alkalmazni.

53. Ezen értelmezést erősíti meg véleményem szerint a 4. sz. Jegyzőkönyv 7. cikkének (1) bekezdése, amely az f) pontban tartalmazza „az alkatrészek teljes termékké [való] egyszerű összeállítás[át]". Az ilyen összeállítás, – még ha egyszerű is –, majdnem mindig hozzáadott értéket biztosít, a közösségi jogalkotó mégis kifejezetten elutasította, hogy egy ilyen műveletnek a közösségi származás jogállását biztosítsa.

54. Következésképp nem gondolom, hogy a hozzáadott érték kérdése befolyásolja az elemzésemet.

21 – Lásd a 49/76. sz., Gesellschaft für Überseehandel ügyben hozott ítéletet (EBHT 1977., 41. o.) és a 8. lábjegyzetben hivatkozott Brother International ügyben hozott ítéletet.

22 – Az áruk származása fogalmának közös meghatározásáról szóló, 1968. június 27-i 802/68/EGK tanácsi rendelet (HL L 148., 1. o.) 5. cikke. Az 5. cikk értelmében: „az olyan terméket, amelynek előállításában két vagy több ország vesz részt, abból az országból származónak kell tekinteni, ahol a gazdaságilag indokolt utolsó alapvető gyártási vagy feldolgozási műveletet elvégezték, amelyet az e célból felszerelt vállalkozásban hajtottak végre, és amely egy új termék előállítását eredményezi, vagy az előállítás fontos szakaszának minősül".

23 – Lásd a 22. lábjegyzetet.

Végkövetkeztetések

55. A fentiek fényében azon a véleményen vagyok, hogy a Bíróságnak a Finanzgericht Düsseldorf által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a következő választ kellene adnia:

„– Az Európai Közösségek és azok tagállamai, és másrészről a Lengyel Köztársaság közötti Társulási Tanács 1997. június 30-i 1/97. sz. határozatával (97/539/ESZAK, EK, Euratom) módosított, egyrészről az Európai Közösségek és annak tagállamai, másrészről a Lengyel Köztársaság közötti társulásról szóló európai megállapodás 4. sz. Jegyzőkönyve 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában hivatkozott kategóriákba tartozó műveletek csak akkor tartoznak e rendelkezés hatálya alá, ha egyszerűek.

– Az ilyen művelet egyszerű, ha nem vagy csak kismértékben járul hozzá az áru alapvető jellemzőihez vagy tulajdonságaihoz.

– Az illetékes nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben leírt műveletek e meghatározás alá tartoznak-e.”